

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra anglistiky

Bakalářská práce

Obraz ducha v sérii Meg Cabotové *Mediátor*

The Picture of the Ghost in Meg Cabot's Series *Mediator*

Vypracovala Michaela Zvoníčková, ZSV – AJ/ZŠ, III. ročník
Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Kamila Vránková, Ph.D.
2015/2016

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma "Obraz ducha v sérii Meg Cabotové *Mediátor*" vypracovala samostatně s použitím pramenů uvedených v bibliografii.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Týně nad Vltavou dne 23.6.2016

Michaela Zvoničková

Tímto děkuji PhDr. Kamile Vránkové, Ph.D. za průběžné konzultace a pomoc při vypracování mé bakalářské práce.

Anotace

ZVONÍČKOVÁ, Michaela. "Obraz ducha v sérii Meg Cabotové *Mediátor*". České Budějovice: Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity, 2016. Bakalářská práce.

Tato bakalářská práce analyzuje vliv postavy ducha na hrdiny příběhů, zkoumá původ tohoto motivu v gotickém románu a přibližuje světové autory (např. Reeveová, Walpole, Shakespeare), kteří postavy strašidel využívají ve svých dílech. Cílem práce je zamyšlení nad psychologickou funkcí motivu ducha v sérii M. Cabotové *Mediátor*.

Klíčová slova

Duch, gotický román, dětská literatura, dobro vs. zlo, *Mediátor* Meg Cabotové

Title

The Image of the Ghost in Meg Cabot's *Mediator*

Abstract

This bachelor thesis analyzes the influence of the ghosts characters on Meg Cabot's heroes; it examines the origin of this motif in the Gothic novels and it briefly describes the world writers who include the ghost characters in their works (Reeve, Walpole, Shakespeare). The aim of the thesis is to discuss the psychological function of the ghost motif in Meg Cabot's *Mediator*.

Keywords

Ghosts, The Gothic Novel, Children's Literature, Good vs. Evil, Meg Cabot's *Mediator*

Obsah

Úvod.....	1
1. Meg Cabot.....	3
2. Vymezení pojmu gotický román	5
2.1 Americký gotický román	5
2.2 Anglický gotický román	6
3. Obraz ducha v literárních dílech.....	9
3.1 Zastoupení v dětské literatuře	9
3.2 Funkce ducha v literatuře pro dospělé	10
4. Hlavní hrdinka série <i>Mediátor</i>	13
5. Další postavy série	15
6. Funkce ducha v cyklu Meg Cabotové o Susanah Simmonové.....	22
6.1 <i>Krajina plná stínů (The Mediator - Shadowland, 2000)</i>	22
6.3 <i>Andělé smrti (The Mediator - Reunion, 2001)</i>	25
6.4 <i>Temná je noc (The Mediator - Darkest Hour, 2001)</i>	26
6.5 <i>V pasti (The Mediator - Haunted, 2003)</i>	27
6.6 <i>Čtvrtý rozměr lásky (The Mediator - Twilight, 2005)</i>	28
Závěr	29
Použitá literatura	31
Seznam literatury.....	31
Internetové zdroje.....	31

Úvod

„Když někdo nemá žádný strach, nemá žádnou fantazii.“ (Erich Kästner)

Cílem mé práce je interpretovat funkci ducha v díle americké autorky Meg Cabotové *Mediátor* a na základě její série ukázat, jaké nejrůznější funkce může motiv ducha mít.

Postava ducha je stěžejním motivem pro gotický román, který vychází z mýtična a folkloru. Strašidelná tematika byla rozvíjena od 18. století a její vývoj kupředu pokračuje až do dnešní doby. Hororové prvky v literatuře nejsou vytvářeny pouze pro dospělé, čím dál častěji se objevují v literatuře pro děti. Dospívající s oblibou čtou příběhy plné duchů, upírů nebo zombie monster. Rozvoj je patrný zejména v posledních dvou dekadách, pro děti se upravují i klasická díla, jako například Bram Stokerův *Drakula* nebo *Frankenstein* od Mary Shelley. Děti vyhledávají literaturu, která v nich vzbuzuje pocit strachu, a toto místo zaplňují současní autoři, kteří jim strach dávkují na základě věku čtenáře.

Během své práce používám metodu srovnávání, budu se zprvu zabývat právě gotickým románem, jehož principy a funkci budu porovnávat s postavami duchů v díle *Mediátor*. Obsahem mé bakalářské práce bude vysvětlení pojmu gotický román (jeho výskyt v Anglii a v USA), popis hlavní hrdinky, která je pro výklad série stěžejní. Hrdinka je ovlivňována svým okolím a lidmi v něm, tématu vedlejších postav je věnována samostatná kapitola. Neopomenu ani krátké seznámení s autorkou celé ságy, americkou spisovatelkou Meg Cabot.

Pokud chceme obsáhnout celkový výskyt ducha v literatuře, musíme se zaměřit na jednání strašidel jak v dětské literatuře, tak v literatuře pro dospělé čtenáře. V mé práci se podíváme na autory, kteří do svých děl aplikují prvky mýtična a zejména duchů, budu hovořit nejen o autorech z anglicky mluvících zemí, ale o autorech z Německa či skandinávských zemí.

K vypracování mé bakalářské práce na téma *Obraz ducha v sérii Meg Cabotové Mediátor* jsem čerpala informace nejen z primární literatury, kterou byla sága samotná, ale rovněž ze sekundární literatury.

Za zmínku stojí především publikace od Zdeňka Hrbaty a Martina Procházky nazvaná *Romantismus a romantismy*, kde můžeme najít vyčerpávající popis již výše zmíněného gotického románu. Druhým dílem je kniha Zdeňka Stříbrného nazvaná *Dějiny anglické literatury* (1987).

1. Meg Cabot

Meg Cabot se narodila 1. ledna 1967 v americkém státě Indiana, konkrétně ve městečku Bloomington. Už od mala byla vášnivou čtenářkou, v místní knihovně začínala s četbou komiksových knih a science fiction. Pokud se jí na její začátky někdo během interview zeptá, říká, že se do knihovny uchýlila v letních měsících, protože doufala, že tam bude klimatizace. Cabot nedlouho poté objevila klasickou literaturu, především *To Kill a Mocking Bird* či *Jane Eyre*. Právě *Jane Eyre* měla na Meg velký vliv, v roce 2004 v jednom interview prohlásila: "*It introduced me to the world of romance, which I have never left.*"¹

Cabot ovšem nebyla posedlá jen čtením, svou vášeň našla také ve filmových princeznách. Sama o sobě prohlásila, že milovala princezny od Disneyho. Její nejoblíbenější pohádkou byla *The Beauty and the Beast*, často si představovala, jaké by bylo být princeznou ve skutečném životě. Psát začala už na střední škole, protože dle jejího názoru tam stejně neměla nic jiného na práci. Psala také do školních novin a vedla si rozsáhlé deníky. Ačkoli psaní milovala, nikdy si nepředstavovala, že bude profesionální autorkou. Snila naopak o tom, že se jednou stane herečkou nebo veterinářkou.

Začátky její kariéry byly těžké a uspět se jí nepodařilo přes noc. Trvalo sedm let, během kterých obdržela tisíce odmítavých dopisů, než se jí podařilo vydat svůj první román. Jednalo se o historickou romanci nazvanou *Where Roses Grow Wild* (1998), vydání proběhlo pod pseudonymem Patricia Cabot. Nedlouho poté se Cabot pustila do psaní svého zřejmě neznámějšího díla *The Princess Diaries*, které bylo zaměřené na mladší čtenáře. I přesto, že už jedno dílo vydané měla, tento román byl sedmáctkrát odmítnut, než byl vydán nakladatelstvím *HarperCollins* v roce 2000. Inspirací pro *The Princess Diaries* byly události, které se odehrály v jejím životě. Po smrti jejího otce matka navázala vztah s bývalým učitelem své dcery, stejně jako v knize, kdy se matka Mii zamiluje do jejího učitele. I přes nepříliš příznivé recenze Meg vydala celkem sedm pokračování této ságy.

Mezi její další publikované úspěchy patří *1-800-Where-R-You* (podle této knihy vznikl

¹ Meg Cabot Biography. *Notable Biographies* [online]. Advameg, Inc [cit. 2016-03-27]. Dostupné z: <http://www.notablebiographies.com/news/A-Ca/Cabot-Meg.html>

seriál *Missing*), *Teen Idol*, *Avalong High*, *She Went All the Way*, *Boy Meets Girl*, *The Boy Next Door* a *Every Boy's Got One*. Proslula také sérií o Heather Wells - *Size 12 is Not Fat*, *Size 14 is Not Fat Either*, *Big Boned*, *Size 12 and Ready to Rock*, *The Bride Wore Size 12*.

Během příprav *The Princess Diaries* pracovala i na sérii *The Mediator*, která čítá celkem 6 knih. Do dnešní doby Meg Cabot vydala 50 knih. Její díla byla několikrát oceněna - získala the New York Public Library Books for the Teen Age, the American Library Association Quick Pick for Reluctant Readers, The Tennessee Volunteer State TASL Book Award, the Book Sense Pick, the Evergreen Young Adult Book Award, the IRA/CBC Young Adult Choice a mnoho dalších. Její knihy se také několikrát staly bestsellery podle New York Times. Celkem bylo vydáno více než 25 milionů kopií po celém světě.

2. Vymezení pojmu gotický román

2.1 Americký gotický román

Anglický gotický román (jinak zvaný též jako hrůzostrašný nebo černý román - angl. *Gothic novel, romance of terror* nebo franc. *roman noir*, něm. *Schauerroman*²) své příběhy vykresluje na základě nadpřirozených motivů na pozadí starobylých gotických sídel, americká gotika sází na silné osobnosti, které negativně ovládají lidi kolem sebe, a nadpřirozeno opomíjí. Poskytuje svým čtenářům oprostění se od doby rytířského středověku, válečného Skotska, katolického jihu. Při čtení gotického románu se čtenář ocitá uprostřed zřícenin, které pod sebou mají nespočet labyrintů, do prostoru, kde se to strašidly a nadpřirozenými příšerami jenom hemží.

Zájem o gotično, vzápětí i o gotický román, se začal objevovat v období Francouzské revoluce. V roce 1790 dochází k vydání knihy Edmunda Burkeho, nazvané *Úvahy o Francouzské revoluci*, kde autor teskní po středověkých ctnostech a kritizuje morální úpadek soudobé společnosti. V návaznosti na Burkeho se objevuje William Godwin se svým dílem *Caleb Williams* (1794), Godwin zde kritizuje existující společenské instituce. Důraz, který je kladen na gotický diskurs, umožňuje Godwinovi, stejně jako jeho pozdějšímu americkému následovníku Ch. B. Brownovi, podrobněji zkoumat, jak může moc působit na psychiku člověka i na chování celé společnosti.³

V Godwinově příběhu *Caleb Williams* se mimo jiné objevuje určitá nostalgie po rytířských ctnostech, které zanikly, ale Godwin ukazuje i působení donucovacích prostředků, které se objevují na přelomu 18. a 19. století v oblasti soudnictví a vězeňství.

Godwinovo dílo zapůsobilo na Charlese Brockdena Browna, který je považován za jednoho ze zakladatelů tzv. americké gotiky.⁴ Ve svém díle *Wieland, Americký příběh* (*Wieland, an American Tale*, 1798) pracuje s postavou Carwina, který pomocí svých břichomluveckých schopností donutí Wielanda, aby vyvraždil celou svou rodinu. Poukazuje

² STŘÍBRNÝ, Zdeněk. *Dějiny anglické literatury*. Praha: Academia, 1987. ISBN 21-030-87/01., str. 347

³ HRBATA, Zdeněk a Martin PROCHÁZKA. *Romantismus a romantismy: pojmy, proudy, kontexty*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1060-4. str. 147

⁴ HRBATA, Zdeněk a Martin PROCHÁZKA. *Romantismus a romantismy: pojmy, proudy, kontexty*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1060-4. str. 149

zde na destruktivní vztah bratra a sestry, kdy Wieland svou sestru Kláru dožene takřka k šílenství, když se jí přizná, že vůbec necítí vinu za své činy. Carwin je použit v této knize nejen jako příklad rozpolcenosti gotického hrdiny, ale je také prvním narušením amerických utopií, které se později stávají nosným pilířem "americké gotiky".

Vraťme se ale zpět k charakteristice americké gotiky - ta nesouvisí s gotickou architekturou, ale zabývá se spíše nestabilitou racionality, rozpadem rozumově definovaného subjektu a přetrváváním iracionalismu v jeho nejrůznějších podobách.⁵ V americké gotice dochází k rozštěpení subjektivity, čímž vzniká motiv dvojnictví. Právě dvojnictví se objevuje v Brownově knize *Náměsíčnost (Somnambulism, 1805)*, kde vystupuje postava mladíka, který se chvíli chová jako zdvořilý gentleman a jindy dává průchod svým potlačeným instinktům a zavraždí otce své vysněné dívky.

Nesmíme opomenout dalšího významného představitele americké gotické literatury, kterým je Edgar Allan Poe. Ten ve své povídce „*Pád domu Usherů*“ („*The Fall of the House of Usher*“, 1839) mluví o krásném paláci rozumu, který se ale během chvíle změní ve strašidelný zámek, kde se prohánějí fantomy.

2.2 Anglický gotický román

S výrazem "gotický" se poprvé setkáváme, když mluvíme o žánrovém označení literárního díla Horace Walpolea, nazvaného *Otrantský zámek (The Castle of Otranto, A Gothic Story, 1764)*. Gotický román čerpá inspiraci ze staré architektury, právě ve Walpolově díle se děj odehrává na pozadí pseudogotického sídla, které se stává prostorem pro naši představivost, místem pro projekci strašidelných zjevení.⁶ Sám Walpole tvrdil, že inspirací pro napsání jeho díla byla snová vize, kde se mu zjevilo právě dostavené gotické sídlo. *Otrantský zámek* je příkladem toho, jak pomstyctivý duch může být. V tomto případě se jedná o posmrtnou formu otrantského knížete, který chce pomstít svou vraždu. Nespokojí se pouze se svým vrahem, ale postará se o to, aby trpěla vrahova celá rodina.

⁵HRBATA, Zdeněk a Martin PROCHÁZKA. *Romantismus a romantismy: pojmy, proudy, kontexty*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1060-4. str. 151

⁶HRBATA, Zdeněk a Martin PROCHÁZKA. *Romantismus a romantismy: pojmy, proudy, kontexty*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1060-4. str. 138

Walpolem se inspirovala i Clara Reevoová se svým dílem *Starý anglický baron aneb Obhájce ctnosti (Old English Baron, or, The Champion of Virtue, 1777, 1778)*. V tomto díle je sice ještě gotická architektura důležitá, nehraje ovšem prim, tak jako tomu bylo u Walpola. Reevoová zdůrazňovala problém charakterů a jejich sklony ke zlu, na druhé straně hovořila i o pozitivních morálních kvalitách.

Reevoová rozvíjela techniku psychického napětí, na což později navázala Ann Radcliffová. Záměrem této techniky je zatajení důležitých motivů jednání hrdinů, objevují se neustálé zvraty v ději a nevysvětlitelné situace, které se mnohdy objasňují až při závěrečném rozuzlení. Radcliffová tohoto postupu využívá především v díle *Sicilský román (A Sicilian Romance, 1790)*, kde popisuje několik milostných linek, které v závěrečné pointě spojuje. Využívá odbočky, které do děje zapadají a zpestřují ho (jedná se o názory na náboženství, lásku a štěstí, ale i pohled na atmosféru hřbitova).

Inspiraci z Walpolova díla si nevzaly pouze Reevoová a Radcliffová, prvky gotického románu se objevily i v díle *Vathek (The History of Caliph Vathek, 1794)* od anglického spisovatele Williama Beckforda. Autor dílo přesunul až do arabského světa, hlavní hrdina baží po vědění, což ho přivede až do samotných pekel a je stížen trestem věčných muk.

Matthew Gregory Lewis přišel s inovativním nápadem - do gotického románu *Mnich (The Monk, 1795)* vložil prvky erotiky. Hlavní hrdina je španělský kapucín Ambrosio, který podlehně svodům ďábelské Matildy, následkem toho se stává pokrytcem a zločincem.⁷ Román *Mnich* se stal velkým milníkem v přístupu k hlavnímu hrdinovi, autoři začali více pronikat do psychologických hlubin člověka.

Gotickým románem se nezabývali pouze angličtí autoři, ale i autoři z nedalekého Irska. Příkladem může být Charles Robert Maturin s románem *Poutník Melmoth (Melmoth the Wanderer, 1820)*, v němž sloučil děsuplné prvky nejen s faustovským motivem, ale i s postavou věčně bloudícího poutníka, který nemá žádný cíl. Návaznost na gotické příběhy můžeme vidět i v díle Sheridana Le Fanu či Brama Stoker.

Pokud propojíme literární teorii s historií, dojdeme k důvodu vzniku gotického románu - jednalo se o reakci na skutečnost britského kapitalismu a kolonialismu. Autoři chtěli vytvořit

⁷ STRÍBRNÝ, Zdeněk. *Dějiny anglické literatury*. Praha: Academia, 1987. ISBN 21-030-87/01. str. 348

fantaskní, bezstarostný svět, kam mohl člověk uniknout před skutečnou realitou.

Jednou z nejznámějších autorek anglické gotiky je bezesporu Mary Shelleyová se svým románem *Frankenstein* (1818), který vypráví o mladém vědci Victoru Frankensteinovi. *Frankenstein* je varianta na starou německou pověst, Victor Frankenstein sestaví z mrtvých těl člověka a vdechne mu život. Každý dobrý skutek je po zásluze potrestán a nejinak je tomu i ve *Frankensteinovi*. Monstrum, které Victor stvořil, zabije všechny jeho blízké, příbuzné a nakonec i Victora samotného.

Formování gotického románu má souvislost s rozvojem strojenosti divadla v poslední třetině 18. století, který se ukazuje na úpadku dramatu a do jisté míry souvisí i s úpadkem herectví. V důležitosti kulisovitosti scén se odráží úzký vztah k tehdejšímu divadlu, kde kulisy přestaly být pouhým doplňkem příběhu a staly se charakterem jevištního obrazu. Jejich důležitost ještě zesílila v průběhu 19. století.

3. Obraz ducha v literárních dílech

3.1 Zastoupení v dětské literatuře

Duchové bývají v jednotlivých dílech dětské literatury vyobrazováni jak kladně, tak záporně. V mnoha případech bývá duch k něčemu připoután. Někdy to může být člověk, jindy zase nějaký předmět - např. medailon, může být spojen i s domem, či bytem. Hrdinové se s duchy mohou setkávat prostřednictvím svých snů, osobních zkušeností, kdy je skutečně vidí, nebo skrze moderní techniku - počítače, telefony či tablety. Může dojít k vyvolání ducha, mnohem častější jsou případy, kdy se duch zjeví sám od sebe, za účelem pomsty či se žádostí o pomoc, aby mohl přejít na druhou stranu.

Motiv duchů je nedílnou součástí fantasy světa. Fantasy literatura vznikla v návaznosti na pohádky a zejména mytologii. První díla, která bychom mohli zařadit do světa fantasy, se objevují na počátku 20. století. Mezi nejvýznamnější představitelé této doby patří Robert Ervin Howard, J. R. R. Tolkien se svým dílem *Hobbit* či C. S. Lewis se ságou *The Chronicles of Narnia*.

V moderní dětské literatuře je setkání s duchařským motivem velmi časté. J. K. Rowlingová ve své sérii *Harry Potter* míchá osudy čarodějů s osudy duchů, kteří obývají Školu čar a kouzel v Bradavicích. V *Harry Potterovi* je nejvýraznější postava Skoro bezhlavého Nicka, ducha Nebelvírské koleje, který Harry Potterovi pomáhá v jeho pátrání, jak zničit jeho úhlavního nepřítele, a stojí po jeho boku až do konce.

V dětské literatuře není účelem strašidla děti vyděsit, ale spíše je poučit. Populárním autorem moderní dětské literatury je Thomas Brezina. Rakouský spisovatel vytvořil sérii nazvanou *Klub záhad*, která čítá celkem 22 knih. V jeho příbězích se děti setkávají s duchy, monstry, zombie, ale i s vlkodlaky či upíry. Pokud chceme konkrétní dílo, kde s duchy můžeme setkat, pak jmenujme knihu *Lod' duchů*, která vypráví o potopeném Titaniku, kde se dětem z Klubu záhad zjevují jednotliví zemřelí a ony musí vyřešit jejich potíže předtím, než se loď potopí.

Nesmíme opomenout zmínit dalšího autora dětské fantasy literatury, amerického spisovatele jménem Robert Lawrence Stine a jeho série *Husí kůže* (*Goosebumps*, 1992) a *Ulice strachu* (*Fear Street*, 1989). Pro jeho knihy jsou charakteristické rychlé zvraty a také napětí, které graduje na konci každé kapitoly.⁸

Darren Shan je oblíbený irský autor, který se prosadil zejména svým dílem *Procesí mrtvých* (*Procession of Dead*, 1999), jež bylo jeho prvotinou. *Procesí mrtvých* bylo spíše zaměřeno na dospělou populaci, pro děti vydal v roce 2000 *Madame Oktu* (*Cirque du freak*), ta byla zprvu pouze vedlejším projektem. Postavy upírů, které se v *Madame Oktu* objevily, zaujaly širokou veřejnost a daly základ Shanově sáze nazvané *Circo Monstruoso*.

Knihy *Strašidla z Mrazivého ostrova - Za Horou smrti* (*Spkelsene p Frosty. Bak Ddsfjellet*, 2015) od norské spisovatelky Hilde Hagerup ukazují strašidla v poněkud jiném světle. Hlavní hrdina má se strašidly úzký kontakt - po několika letech soužití zjišťuje, že jeho matka je duch a otec je dokonce král všech strašidel. V tomto příběhu je funkce ducha spíše zábavná, než poučná či výstražná.

Neméně úspěšný autor hororových témat je Anthony Horowitz. Jeho *Horory na dobrou noc* (*Horowitz Horror*, 1999) se dočkaly tři úspěšných pokračování. Horowitz sám od mládí vyrůstal na děsivých příbězích, již jako dítě miloval cokoliv, co bylo pochmurné či děsivé. *Horory na dobrou noc* jsou sbírkou Horowitzových nejděsivějších příběhů, zlé síly se v povídkách vyskytují tam, kde bychom je nejméně čekali.

3.2 Funkce ducha v literatuře pro dospělé

Společnost měla odjakživa v oblíbě děsivé příběhy. Nejprve zde byla lidová slovesnost, kdy si lidé z generace na generaci předávali příběhy, které měly být poučné, některé byly ve své podstatě velmi děsivé. Původ fantasy příběhů je spojen především s lidskou představivostí a lidovou tvořivostí.

⁸ R.L. Stine Biography. *The Biography.com website* [online]. A&E Television Networks [cit. 2016-06-05]. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/rl-stine-20945371>

Během středověku se fantasy motivy objevovaly v mýtech a bájích, pohádkách, středověkých legendách či rytířských eposech. S rozvojem gotického románu, který byl charakterizován v předešlé kapitole, se v literatuře začíná stále více objevovat důležitý prvek, motiv ducha. Duchové v literatuře pro dospělé, stejně jako v dětské literatuře, mají poučnou funkci.

V 19. století se objevily tzv. "*Ghost stories*", příběhy, které byly psychologicky zaměřené a jejichž tvorbou se zabýval Charles Dickens (*The Christmas Carol*). Podstatou tohoto příběhu je setkání hlavního hrdiny s několika duchy, kteří se snaží zasmušilého staříka přivést zpět na správnou cestu. Postava ducha se neobjevuje u Dickense pouze v *The Christmas Carol*, strašidelnou zápletku má i kniha *Strašidelný dům* (*The Haunted House*, 1858). V tomto příběhu se bohatý mladý muž stěhuje spolu se svou inteligentní a krásnou sestrou do domu, který byl postaven za dob krále Jiřího II. O domě se povídá, že v něm straší. Služebnictvo v domě moc dlouho nevydrží, protože v něm musí žít bok po boku s duchy. Nový pán domu těmto povídkám zprvu nevěří, ale podivné věci, které se mu stávají, ho v průběhu příběhu přinutí v existenci duchů uvěřit.

Ducha využívá ve svých dílech taktéž slavný renesanční dramatik William Shakespeare. V jeho proslulém dramatu *The Hamlet* má postava ducha, který se zjevuje Hamletovi, zajistit, aby byla vykonána spravedlnost a viníci byli potrestáni.

Daniel Defoe a jeho *Příběh zjevení ducha paní Vealové* (*The Apparition of Mrs Veal*), který vydal v roce 1706, je považován za první povídku o strašidle.⁹ Na Defoea navázala celá řada autorů se svými duchařskými příběhy, nutné je zmínit sira Arthura Conana Doylea, který byl nejen autorem brilantní série o nejchytřejším detektivovi na světě Sherlocku Holmesovi, ale psal i strašidelné příběhy. V druhé polovině svého života se Doyle zabýval spiritualistickými otázkami, výsledkem zkoumání světa duchů je dílo *Pruhovaná truhlice*.¹⁰

⁹ Příběh o zjevení ducha paní Vealové. *Databáze knih.cz* [online]. [cit. 2016-06-05]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/povidky/strasidla-duchove-spol-61239/pribeh-o-zjeveni-ducha-pani-vealove-13911>

¹⁰ Pruhovaná truhlice. *Databáze knih.cz* [online]. [cit. 2016-06-05]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/povidky/strasidla-duchove-spol-61239/pruhovana-truhlice-13915>

Prvním autorem světa fantasy pro dospělé čtenáře, kterého budeme jmenovat a v jehož dílech se můžeme s duchy často setkat, je Stephen King. Americký spisovatel výborně využívá lidské představivosti, hraje si s ní a tím "nutí" čtenáře, aby se u jeho příběhů bál. Proslul především svými díly *The Shawshank Redemption* či *The Green Mile*, které se dočkaly neméně úspěšného filmového zpracování.

4. Hlavní hrdinka série *Mediátor*

Hlavní hrdinkou série *Mediátor* je šestnáctiletá dívka Susannah Simonová. Suze od svého dětství ví, že není úplně normální slečnou. Zhruba ve svých dvou letech dochází k tomu, že je mediátorem.

Jak popisuje Meg Cabot na začátku svého díla: "*Mediator is an esoteric description of someone who is between the world of dead and the world of living. It is probably derived from the technical meaning of the word medium (= substance that is a bearer of specific physical properties or energy). Mediators are considered to be companions for souls who are not able to transform into another existential form. They are endowed with supernatural ability to perceive dead people as physical humans, they can communicate with them and serve them as spiritual counselors. Opposed to medium that needs to contact souls from the other side to communicate, mediator is capable to see all the dead people who couldn't leave our world. The existence of mediators is supposed in different forms in every classical religions*".¹¹

O své nové vlastnosti se Susannah dozvídá po nečekané smrti svého otce. Suze se s touto smrtí těžce vyrovnává, označuje ji za "nespravedlivou". Zpočátku je pro ni těžké tuto novou vlastnost vůbec přijmout.

Suze se na začátku příběhu *Krajina plná stínů* stěhuje za svou matkou z New Yorku do menšího přímořského městečka Carmel by the Sea v jižní Kalifornii. Její matka se po pár letech znovu provdala a Suze tímto krokem získala tři nové bratry, které zpočátku dosti svérázně tituluje (Sleepy, Doc, Dopey) na základě jejich vlastností. Pojmenování bratrů přezdívkami, které vystihují jejich vlastnosti či vzhled, může být Suzaninou obrannou reakcí, jak se vyrovnat s tím, že se stává součástí velké rodiny, kde nikoho nezná. S bratry zpočátku nemá dobrý vztah, postupně se s nimi sbližuje a začíná je respektovat. Největším překvapením pro ni ovšem je přítomnost ducha v jejím novém pokoji.

I thought to myself, as I walked around the room, Okay, this isn't so bad. So far you're in the clear. Maybe it'll be all right, maybe no one was ever unhappy in this house, maybe all those people who got shot deserved it.... Until I turned toward the bay window, and saw that someone was already sitting on the window seat Andy had so lovingly made for me. Someone who was not related to me, or to Sleepy, Dopey, or Doc. I turned toward Andy, to see if he'd noticed the intruder. He hadn't, even

¹¹ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knížní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 5

*though he was right there, right in front of his face..*¹²

Jejíím novým spolubydlícím je duch španělského chlapce, který zemřel za nevyjasněných okolností. Jesse, tak se chlapec jmenuje, Suze v průběhu celé série pomáhá s bojem se stranou duchů a Susannah se do něj postupně zamiluje, i když jí rozum velí jinak. Jak může smrtelná dívka chodit s duchem?

Susannah po nástupu na katolickou akademii Junipera Serry poznává ředitele školy, Otce Dominika. V Otci Dominikovi nachází dalšího mediátora a v průběhu svého putování v něm má cosi jako "průvodce" mediátorování. Zatímco pro Otce Dominika je mediátorování "Božím darem" nebo "posláním", Susannah na to má jiný názor. Tvrdí, že musí dělat práci, za kterou "nedostane ani pořádně zapláceno". V mediátorování je velice svérázná a v případě, že se jí něco nelíbí, neváhá při jednání s duchy využít i hrubé síly. Hrdinka této knihy je na jednu stranu trochu paličatá, horlivá a nenechá si poradit od starších a zkušenějších, na druhou stranu ji v druhé polovině série vede láska k Jessemu, kterou je trochu zaslepená, a občas tím ohrožuje nejen sebe, ale i lidi v okolí.

¹² CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 20

5. Další postavy série

Otec Dominik

Otec Dominik je z pohledu čtenáře mentorem Susanah Simonové. Sám je mediátorem, chápe mediátorování jako boží dar, cítí se být vyvoleným. O tomtéž se snaží přesvědčit i svou žačku.

"You can see her?"

He nodded. "Yes. I suspected when I first heard your mother speak about you – and your ... problems at your old school – that you might be one of us, Susannah. But I couldn't be sure, of course, so I didn't say anything. Although the name Simon, I'm sure you're aware, is from the Hebrew word meaning "intent listener," which, as a fellow mediator, you of course would be...."

I barely heard him. I couldn't get over the fact that finally, after all these years, I'd met another mediator.

"So that's why there aren't any Indian spirits around here!" I practically yelled. "You took care of them. Jeez, I was wondering what happened to them all. I expected to find hundreds." ¹³

Susannah trpí traumatem ze ztráty otce a Otec Dominik má v jejím příběhu funkci náhradního rodiče, v tomto případě jakéhosi duchovního či symbolického, který se snaží ochránit "své dítě" od všeho zlého.

Father Dominic bowed his head modestly, and said, "Well, there weren't hundreds, exactly, but when I first arrived, there were quite a few. But it was nothing, really. I was only doing my duty, after all, making use of the heavenly gift I received from God."

I made a face. "Is that who's responsible for it?"

"But of course ours is a gift from God." Father Dominic looked down at me with that special kind of pity the faithful always bestow upon us poor, pathetic creatures who have doubts. "Where else do you think it could come from?"

"I don't know. I've always kind of wanted to have a word with the guy in charge, you know? Because, given a choice, I'd much rather not have been blessed with this particular

¹³ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 27-28

gift."¹⁴

Otec Dominik bere svou funkci náhradního rodiče nesmírně vážně, zpočátku brání vztahu Jesseho a Suze proto, že sám v minulosti prožil milostné jiskření s duchem a věří, že takovýto vztah nemůže vézt ke zdárnému konci.

V jednotlivých knihách série stojí po boku Susannah a snaží se ji dobře míněnými radami usměrnit a vzbudit v ní touhu po větší zodpovědnosti. Náhradní otec Andy i matka Helen nejsou v knihách vykresleni jakožto ty nejdůležitější osoby, které by měly na vývoj hlavní hrdinky rozhodující vliv. Dospělým, který pomáhá Suze dospět a najít svou cestu, je právě Otec Dominik.

V závěru série se čtenáři může zdát, že Otcí Dominikovi docházejí síly v neustálém boji se Susanninou paličatostí. Opak je ovšem pravdou, Suzin mediátorský mentor jí v několika momentech zachrání život i za předpokladu, že by mohl přijít o svého vlastního potomka.

Andy Ackerman

Andy je druhým manželem Helen a v příbězích zastupuje funkci spíše kamaráda Susannah než jejího nového otce. Z pohledu čtenáře není příliš vůdčí osobností, jeho místo je spíše v kuchyni, hlavou rodiny se zdá mnohem více být matka Susannah. S Andym se setkáváme na počátku prvního příběhu, kdy s celou rodinou vyzvedává Suze na letišti. Andy nemá ani ponětí o existenci světa duchů a odmítá něčemu takovému věřit.

Andy působí spíše jako rodič pro své tři syny - Brada, Davida a Jakea, než pro hlavní hrdinku. Otcovskou figurou pro Suze zůstává Otec Dominik, jak je již vysvětleno výše. Andy vyniká jakožto kuchař, jeho rodičovská stránka není příliš dominantní. I přes všechny problémy, které se Suze jsou (noční útěky z domu, zboření téměř poloviny Misijní akademie Junipera Serry či oplétačky s policií), bere hlavní hrdinku jako své další dítě.

Bradley "Dopey" Ackerman

Bradley je prostřední z chlapců, které Suze na začátku knihy získává jako své nové bratry. Označí ho slovem "Dopey", protože ho považuje za nejhloupějšího ze všech svých

¹⁴ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 27-28

sourozenců. Ani Bradley se nevyhne setkání s duchy, v knize *Temná je noc* vypije džus, původně určený pro Suze, který Maria de Silva naplnila brouky.

Jeho vztah k Suze je poněkud zvláštní. Nevypadá to, že by se měli příliš v lásce, respektují se, chovají se k sobě tak, jako většina sourozenců. Dojde mezi nimi k několika konfliktům, které se ale vždy vyřeší smírným způsobem.

Bradley spolu s Andym na dvoře objeví hrob Jesseho De Silvy a on je tím, kdo poničí Jesseho lebku, což mu u Suze žádné plusové body nepřidá.

U Bradleyho se zdá, že právě on je jediný ze sourozenců, který má problémy novou sestru přijmout. Pokud dochází ke spojení dvou odlišných sociálních rodin, může nastat několik překážek. Dochází ke střetu sourozenců z hlediska jejich věku, pohlaví či jejich názorů. Nejhuře se podle psychologů děti smiřují s novým sourozencem v pubertálním věku, což může být poukázáno právě na Bradleyho chování k Susannah.

Získání nového nevlastního sourozence v rodině lze přirovnat k situaci, kdy na svět přichází nový člen rodiny, a ten starší je tudíž odsunut na pomyslnou vedlejší kolej. Třetí plochy mezi Suze a Bradleyem vznikají pravděpodobně proto, že oba dva jsou stejně staří, řeší stejné problémy. Právě řešení problémů a jejich úspěšnost mohou být rozhodující pro vznikající sourozeneckou rivalitu.¹⁵

Na konci příběhu Suze změní na všechny své bratry názor, začíná je oslovovat jejich pravými jmény.

"It's just this moving to California thing that bugs me. Oh, and did I mention Andy's three other kids? They were all there to greet me when I got off the plane. My mom, Andy, and Andy's three sons. Sleepy, Dopey, and Doc, I call them. They're my new stepbrothers. "Suze!"

Even if I hadn't heard my mom squealing my name as I walked through the gate, I wouldn't have missed them – my new family. Andy was making his two youngest boys hold up this big sign that said Welcome Home, Susannah!

Everybody getting off my flight was walking by it, going "Aw, look how cute," to their travel

¹⁵ SURÁKOVÁ, Markéta. Děti z rozvedených rodin a jejich vztahy s nevlastními sourozenci a nevlastními rodiči. Brno, 2012. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí práce PhDr. Denisa Denglerová, Ph.D., str. 39

companions, and smiling at me in this sickening way."¹⁶

Jake "Sleepy" Ackerman

Jake je nejstarším bratrem Susannah, zpočátku navštěvuje Misijní akademii Junipera Serry, později je studentem Northern California State Technical College. Často je zmiňován v souvislosti s rozvozem pizzy, kterým se zabývá proto, aby si našetřil na vysněné Camaro. Rozvoz probíhá v noci, ve dne je Jake stále ospalý, odtud pochází Susannina přezdívka "Sleepy". Jake toho příliš nenamluví, účastní se debaty pouze v případě, že ho téma zaujme nebo je přímo dotazován.

Zdá se, že s rozšířením rodiny Ackermanových o dva další členy nemá sebemenší problém. Suze bere jako svou mladší sestru, ke které se musí chovat ochrannitelsky a v průběhu příběhu jí několikrát pomůže vybruslit z nepříjemných situací. Třetího rodiče, kterého v sérii pro Jakea představuje Helen, přijme bez mrknutí oka a s postupem času Helen několikrát označí za svou matku.

" She had to call Sleepy by name, since he looked as if he had fallen asleep standing up. I asked my mother once if Jake, who is a senior in high school, has narcolepsy, or possibly a drug habit, and she was like, "No, why would you say that?" Like the guy doesn't just stand there blinking all the time, never saying a word to anyone. Wait, that's not true. He did say something to me, once.

*Once he said, "Hey, are you in a gang?" He asked me that at the wedding, when he caught me standing outside with my leather jacket on over my maid of honor's dress, sneaking a cigarette."*¹⁷

David "Doc" Ackerman

David je jediným členem rodiny Ackermanových, který ví o Suzaniných mediátorských schopnostech. Už od počátku tuší, že v pokoji Suze bydlí duch, že s ním Susannah může komunikovat. David je nejmladší a zároveň nejchytřejší z bratrů, Suze se na něj obrací kdykoliv, když potřebuje zjistit nové informace.

¹⁶ První setkání s bratry - CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 7

¹⁷ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 4

Co se týče jejich vzájemného soužití a vztahu po spojení obou rodin, Suze s Davidem vychází nejlépe ze všech svých nevlastních bratrů, navzdory tomu, že David je z nich nejmladší. Žádné třecí plochy mezi nimi nenastávají, David se snaží Suze poradit v jakékoli situaci, ať jde o záležitost se strašidly či trable ve škole. Pravděpodobně nejpodstatnější událostí pro vývoj jejich budoucího vztahu je okamžik, kdy v závěru první knihy *Krajina plná stínů* dojde k souboji ducha mrtvé roztleskávačky Heather a Susannah. Při této šarvátce je poničena část Misijní akademie Junipera Serry a David je tím, kdo přivede ostatní, aby Susannah z troskek zachránili. Tento čin později zdůvodňuje prostým sdělením, že měl v jednom okamžiku špatný pocit a musel se do Misijní akademie vydat.

Helen Ackerman

Helen zůstává po smrti svého manžela sama se svou dcerou Susannah. Vše se zdá být v pořádku, dokud Susannah nezačne mluvit o podivných věcech a o nadpřirozených jevech, se kterými se neustále setkává. Helen vše připisuje smutku ze ztráty otce. Z náznaků Suze je patrné, že původ mediátorování není ukryt pouze ve smrti otce, ale také v osamění, které po jeho skonu pociťuje. Chování matky v tomto bodě je velmi zvláštní, protože nezaujme ke změně mentálního stavu své dcery žádné stanovisko, místo toho se od jejích problémů distancuje. To může být důvodem, proč Helen nenaváže s hlavní hrdinkou úzký vztah ani během hrdinčina dospívání. V průběhu školních let se Susannah ocitá v jednom problému za druhým, několikrát je přivedena policií kvůli vstupu na cizí pozemek. Helen tuší, že s její dcerou není něco v pořádku, děvče nemá moc přátel a to matku také trápí. Přestože celou dobu tuší, že Suze je něčím výjimečná, nikdy se nedozví pravý důvod jejího chování. Z příběhů se zdá, že Helen ani netouží po tom zjistit skutečnou příčinu, která stojí za změnou Susannina chování.

Po přestěhování do městečka Carmel by the Sea začíná pracovat jako televizní reportérka. Díky sňatku s Andym Ackermanem má tři nové děti, o které se musí starat, proto veškeré obavy o duševní zdraví dcery ustoupí do pozadí. Uklidní ji také fakt, že Susannah si v novém bydlišti rychle najde nové přátele, později i novou lásku.

Vztah Helen k hlavní hrdince se nemění, nemá na to žádný vliv ani fakt, že Suze je i v novém bydlišti neustále součástí nějakých problémů, které nemají racionálně vysvětlitelný základ. Z psychologického aspektu není Helen pro Susannah často mateřskou postavou. Je úspěšná, schopná, úžasná žena, která se snaží skloubit práci se svým osobním životem, kde

selhává ve snaze být Susannah co nejlepší matkou a vykompenzovat smrt otce. Co se týče jejího přístupu k nevlastním synům, snaží se jim být spíše kamarádkou než náhradní matkou. Tento její přístup je po zásluze odměněn a nevlastní děti k ní chovají velice přátelský vztah, Jake jí několikrát označí jako svou matku.

Paul Slater

S postavou Paula se hlavní hrdinka setkává poprvé v knize *Temná je noc*. Suze v té době pracuje v Pebble Beach Hotel and Golf Resort a jejím úkolem je mimo jiné i starat se o děti zámožných klientů, kteří v resortu pobývají. Dostává na starosti Jacka Slatera, bratra Paula. Suze na tuto práci nahlíží s despektem, její názor se změní v okamžiku, kdy zjistí, že Jack Slater je taktéž mediátorem. Ještě větším překvapením je pro ni odhalení Paula jakožto dalšího mediátora.

Paul sám se neidentifikuje jako mediátor, což vede k několika konfliktům mezi ním a Susannah. Sám o sobě mluví jakožto o *shifterovi*, což je v podstatě stejné jako označení mediátor. Snaží se přesvědčit Suze, že právě tímto směrem by se měla její cesta ubírat nadále, a učí ji tomu, jak být správným *shifterem*.

Je do Susannah zamilovaný, což je kamenem úrazu v dalších dílech série, protože nemůže vystát ducha Jesseho. Několikrát se ho snaží zneškodnit, což vede nakonec k oživení Jesseho a přivedení ho zpět do světa živých.

Jeho charakter je poněkud proměnlivý. Zpočátku se zdá jako hodný chlapec, kterému jde pouze o to naučit Suze novým dovednostem a schopnostem. Jeho pravá povaha nezůstane dlouho skryta a Paul se ukáže jakožto manipulativní, sobecký lhář, který si vymýšlí příběhy a historky tak, jak se mu v danou chvíli hodí. Suze o něm referuje jako o ďáblovi, v závěru série dojde k jejich smíření. Paul se Suze omluví za své chování, ospravedlní jí své motivy a v tento moment se ukáže, že není takovou ďábelskou osobností, jakou se celou dobu zdál. Suze mu odpustí a je mu v konečném důsledku vděčná za to, že právě on byl příčinou toho, proč se Jesse vrátil zpět do světa živých.

Cee Cee Webb

Cee Cee Webb se s hlavní hrdinkou seznamuje první den po Suzanině nástupu na Misijní akademii Junipera Serry. Stávají se nejlepšími přítelkyněmi a Cee Cee nevědomky pomůže Suze při řešení několika jejich mediátorských problémů. Spolu s Adamem McTavishem jsou Suzaninými nerozlučnými přáteli.

CeeCeein přístup k nadpřirozenu je kladný. Ačkoliv netuší, že její nejlepší kamarádka Susannah je mediátorem, setkání s duchy se jí zdá naprosto přirozené. V průběhu CeeCeeina kamarádství s hlavní hrdinkou se se strašidly několikrát setkává, tato zkušenost pro ni ovšem není traumatizující, protože si ji ve skutečnosti vůbec neuvědomuje.

Adam McTavish

Adam je v knize *Krajina plná stínů* poslán do ředitelny za to, že se hanlivě vyjádřil o sestře Ernestině. Po opuštění ředitelny naráží na novou dívku, kterým není nikdo jiný než Susannah. Aby ji pobavil, žertuje a zjišťuje, že se mu tajemná dívka líbí.

Celou sérii doprovází Adamův očividný zájem získat Suze, což se příliš nelíbí jejich druhé společné kamarádce, Cee Cee, která je do Adama zamilovaná. Náklonnost, kterou cítí k Susannah, není založena pouze na tom, že je Suze atraktivní, ale Adamovi imponuje i její smysl pro duchovno a to, že by se pro kamarády obětovala.

6. Funkce ducha v cyklu Meg Cabotové o Susanah Simmonové

6.1 Krajina plná stínů (*The Mediator - Shadowland*, 2000)

První kniha série vypadá zpočátku nevinně, ovšem jen do té doby, než Susanah zjistí, že svůj pokoj obývá s duchem španělského hochy Jesseho. Jesse jí nechce prozradit, proč setrvává ve světě živých, a tak se Suze pouští do pátrání na vlastní pěst. Po nástupu na katolickou akademii Junipera Serry si ji bere na starost otec Dominik, který ji zasvěcuje do správných postupů mediátorování, o čemž nechce Susanah ani slyšet a dále používá své "neortodoxní" metody. Vzápětí po setkání s otcem Dominikem Susannah naráží na první problém.

In front of locker number 273 stood a ghost. It wasn't Jesse, either. It was a girl, dressed very much like I was, only with long blonde hair, instead of brown, like mine. She also had an extremely unpleasant look on her face.

"What," she said, to me, "are you looking at?"

Then, speaking to someone behind me, she demanded, "This is who they let in to take my place? I am so sure."

Okay, I admit it. I freaked out. I spun around, and found myself gaping up at Father Dominic, who was squinting down at me curiously. "Ah," he said, when he saw my face. "I thought so."¹⁸

Prvním duchem, se kterým se Suze musí vypořádat, je mrtvá roztleskávačka Heather, která neunesla rozchod se svým přítelem Brycem a prostřelila si hlavu. Heather v knize vystupuje jako duch pomsty, je rozhodnuta ublížit těm, kteří ublížili jí. Její motivy jsou naprosto očividné - zprvu je rozhořčena, protože se s ní rozešla její první velká láska; postupem času se ovšem její touha po pomstě stočí i na Susannah z důvodu jejího kamarádství s Brycem. Suze používá veškeré dostupné prostředky, aby se ducha zbavila - zkouší to po dobrém, bezúspěšně, a nakonec musí použít hrubou sílu, aby pomstychtivého ducha zastavila dřív, než někomu stihne ublížit.

"Why?" Heather screamed. "Why are you doing this to me?"

"Because," I said. "I'm the mediator."

And then two things happened almost simultaneously. The red smoke surrounding Heather

¹⁸ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 51

*began to be sucked back up into the spinning hole taking Heather with it.*¹⁹

Během tohoto příběhu se setkáváme s postavou ducha, o kterém jsem mluvila v předchozí kapitole, který doprovází Susannah celým jejím putováním. Jeho jméno je Jesse de Silva. Tato postava se jeví jako tajemná, moc se o jeho minulosti nedozvídáme. Čtenář si toho musí spoustu domyslet, aby se z náznaků dozvěděl alespoň základní informace o jeho životě a smrti.

Jesse je v průběhu knih Susanniným velkým pomocníkem v boji s mrtvými. Z psychologického hlediska je jejím opěrným bodem, ke kterému se vrací, kdykoliv má nějaký problém. Snaží se ji za každou cenu udržet naživu a za pomoci dobře mířených rad změnit její pohled na mediátorování. De Silva je jediným duchem v sérii *Mediátor*, která nemá postranní úmysly a nesnaží se pomstít za svou smrt. Tento duch má spíše motivující či ochránářskou funkci.

Ani on se ale nevyhne setkání s pomstychtivými duchy, svými vrahy, kteří chtějí Susannah sprovodit ze světa, a Jesse dělá vše proto, aby jim jejich úmysly překazil. Jeho neustálá přítomnost je pro Suze velkým přínosem, s postupem času si začíná uvědomovat jejich vzájemnou náklonnost.

6.2 Devátá stezka (*The Mediator - Ninth Key, 2001*)

Suze se na začátku příběhu nezdá být otřesená navzdory faktu, že se duch mrtvé roztleskávačky nedávno pokoušel připravit ji o život. Právě absence strachu z duchů u hlavních hrdinů bývá v dětských knihách, potažmo knihách pro dospívající, zcela zásadní. Dětské hrdinové ve strašidlech vidí něco tajemného, něco, co vzbuzuje jejich představivost, ale zpravidla ne něco, co by je mělo děsit. Stejný přístup k tomu zaujímá i Susannah. V *Deváté stezce* se setkáváme s dalším z mnoha duchů, kteří se hlavní hrdince připlou do cesty.

V centru dění je zde neznámá žena, která se hrdince zjeví a klade jí na srdce, aby vyřídila její tajemný vzkaz, který Suze nedává sebemenší smysl. Na rozdíl od ducha

¹⁹ CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. Vyd. 1. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8. str. 166

roztleskávačky v prvním díle, duch ženy v díle druhém není poslem pomsty, spíše je symbolem odpuštění.

*"The first time she showed up, it was about an hour after I'd come home from the pool party. Around three in the morning, I guess. And what she did was, she stood by my bed and started screaming. Really screaming. Really loud. She woke me out of a dead sleep. I'd been lying there dreaming about Bryce Martinsen. In my dream, he and I were cruising along Seventeen Mile Drive in this red convertible. I don't know whose convertible it was. His, I guess, since I don't even have my driver's license yet. Bryce's soft wheat-colored hair was blowing in the wind, and the sun was sinking into the sea, making the sky all red and orange and purple. We were going around these curves, you know, on the cliffs above the Pacific, and I wasn't even carsick, or anything. It was one really terrific dream. And then this woman starts wailing, practically in my ear."*²⁰

Duch chce skrze mediátora ulevit od tíže viny člověku, který podle ženy žádný zločin nespáchal. Muž, kterému je sdělení adresováno, je Susanninou schopností mluvit s mrtvými fascinován. Požaduje po Susannah, aby navázala kontakty s lidmi, kterých se dle názorů hlavní hrdinky zbavil. Dále v knize zjišťujeme, že pan Beaumont, jak se muž jmenuje, trpí psychickou poruchou a myslí si, že je upírem. V této chvíli dochází k rozkolu v mediátorčině myšlení - můžeme připustit existenci upírů v případě, že můžeme připustit existenci lidí, kteří mají schopnost vidět duchy zemřelých lidí?

"Sensitive to light," Father Dominic said, coming out of his thoughtful reverie. "His nickname is Red, but he doesn't have red hair. He was looking at your neck."

Father Dom opened the top drawer of his desk and took out his crumpled, unopened pack of cigarettes. "Don't you see, Susannah?" he asked me.

"Sure," I said. "He's a whacko."

*"I don't think so," Father Dom said. "I think he's a vampire."*²¹

Rozřešení této existenciální otázky na sebe nenechá dlouho čekat a duch, jehož požadavkem bylo smíření a odpuštění, se dočká naplnění svého přání. Paradoxem dílu *Devátá stezka* je, že Susannah nemá tolik práce s vysvobozením ducha ženy, větším problémem je pro ni souboj se živými.

²⁰ CABOT, Meg. *Devátá stezka: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1160-2., str. 8

²¹ CABOT, Meg. *Devátá stezka: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1160-2., str 54 - 55

6.3 *Andělé smrti (The Mediator - Reunion, 2001)*

Ani ve třetím díle *Andělé smrti* nemine hlavní hrdinku setkání s duchy. Tentokrát se nejedná pouze o jedno strašidlo, ale o celou skupinu. Čtveřice mladých, krásných a úspěšných maturantů zemřela za podivných událostí a vypadá to, že jejich duchové jsou zde proto, aby se pomstili tomu, kdo jejich smrt zapříčinil.

Duchové se pokoušejí vyhledat viníka nehody a vyřídit si to s ním, což Suze odmítá připustit. Zpočátku je přesvědčena o tom, že šlo pouze o nešťastnou náhodu a řidič nezvládl řízení. Do centra dění se dostává Michael Meducci, o něm Susannah smýšlí jakožto o možném podezřelém. Jaký by ale mohl být motiv pro vraždu čtyř mladých lidí?

Komplikací pro Suze v tomto díle je i návštěva její nejlepší kamarádky. Suze musí svůj čas pečlivě rozdělovat mezi Ginu a obranu Michaela Meducciho, kterého si duchové vybrali jako svůj terč.

Postavit se do cesty pomstě není zrovna nejlepší nápad. Suze to pozná na vlastní kůži ve chvíli, kdy ji rozzuření duchové napadnou a pokusí se ji nemilosrdně sprovodit ze světa. Zajímavé je zde sledovat, co touha po pomstě s člověkem, v tomto případě přesněji s duchem, udělá. Josh Sanders, Carrie Whitman, Felicia Bruce a Mark Pulsford, jak se čtveřice zemřelých jmenují, se během krátkého okamžiku, kdy přijdou o život, změní z RLS Andělů na mstivé, po odplatě toužící duchy.

Ale nic není tak, jak se zdá. Motivy duchů jsou v tomto případě zcela oprávněné, chtějí jen, aby bylo spravedlnosti učiněno za dost. Nejsou ale Michaelovy pohnutky stejně opodstatněné?

I jeho činy jsou vedeny touhou pomstít se. Podle psychologů je mnohem jednodušší křivdu odpustit, než se ji pokusit oplatit. Suze zde naráží na velký problém, ani Michael, ani Andělé z RLS neplánují ze svých požadavků slevit. Michael Anděle z RLS zabil proto, že ublížili jeho nejmladší sestře.

Cílem duchů se stává i samotná Susannah, která s nimi musí svést bitvu na život a na smrt, kterou pouze díky duchovi jménem Jesse přežije.

6.4 *Temná je noc (The Mediator - Darkest Hour, 2001)*

Čtvrtý díl, taktéž jako díl třetí, je poháněn zlými duchy s touhou po pomstě. Andělé z RLS byli skutečně prohnání, ale to nebylo nic oproti duchům, proti kterým stojí Suze v díle *Temná je noc*.

Duch Marie de Silva a jejího milence Diega neprahnou po ničem jiném, než se zbavit Suze a zničit Jesseho. Jak se dozvídáme dále z příběhu, právě oni dva sehráli důležitou roli v otázce smrti Jesseho De Silvy. Motiv jejich jednání je již od počátku jasný, nechtějí, aby se na světlo dostala skutečná pravda o tom, kdo a proč se Jesseho rozhodl zbavit. I přesto, že jsou mrtví, jsou přesvědčeni o tom, že by jim takovéto odhalení mohlo pokazit pracně vybudovanou reputaci.

Setkání s Paulem Slaterem, dalším mediátorem, situaci s duchy Suze příliš neusnadní. Paul je přesvědčen, že mediátorování není správné. Nejen, že Susannah se zkrocením zlých duchů nepomůže, dokonce se s nimi spolčí s úmyslem navždy se zbavit svého soka v lásce Jesseho.

V tomto příběhu je důležité poukázat na to, jaká je reakce člověka, když ho někdo chce připravit o jeho milovaného. Suze si kvůli duchům uvědomí, jaké city k Jessemu skutečně chová. Je připravena udělat cokoli pro to, aby ho zachránila. Zároveň zde dochází k rozkolu mezi jedinou skutečnou rodičovskou postavou série, Otcem Dominikem, a jeho žákyní Suze. Suze je přesvědčena o tom, že nechat se zaříkat je nejlepší způsob, jak Jesseho zachránit, tento nápad se u Otce Dominika nesetká s přílišným pochopením. Susannah je v knize ve věku puberty, ve věku, kdy si myslí, že vše ví nejlépe sama. Z tohoto důvodu se rozhodne Otce Dominika a jeho dobře míněné rady neuposlechnout, což ji málem stojí život.

"You know, Maria," I said conversationally as I reeled her in by her flounces, the way a fisherman reels in a really big trout. "Girls like you really irritate me. I mean, it's not just that you get guys to do your dirty work for you, instead of doing it yourself. It's this whole I'm-so-much-better-than-you-because-I'm-a-de-Silva thing that really bugs me. Because this is America." I reached out and grabbed a fistful of her glossy black curls. "And in America, we're all created equal, whether our last name is de Silva or Simon."

"Yes?" Maria cried, lashing out with her knife. She'd apparently gotten it back. "Well, do you want to know what irritates me about you? You think that just because you are a mediator, you are better than me."

I have to tell you, that one cracked me up. "Now that's not true," I said, ducking as she took a swipe at me with her blade. "I don't think I'm better than you because I'm a mediator, Maria. I think I'm better than you because I do not go around agreeing to marry guys I'm not in love with." ²²

Touha po odplatě v *Temná je noc* není patrná pouze u duchů Marie a Diega. Poté, co jí sdělí příčinu a viníky své smrti, se chtíč po pomstě začíná objevovat i u Suze. Na rozdíl od duchů, Susannah svůj úkol dovede do úspěšného konce a povede se jí strašidel zbavit.

6.5 V pasti (*The Mediator - Haunted, 2003*)

Susannah je v průběhu série ve věku teenagerky, která se kromě duchů musí potýkat i s milostnými a partnerskými problémy. V pátém díle se znovu objevuje Paul Slater, který chce Suze naučit nové dovednosti v oblasti mediátorování.

Skutečná pohnutka ducha, se kterým se Suze nyní setkává, není příliš jasná. Jediné, co duch Craiga zvládne, je stále opakovat, že jeho smrt nebyla fér. Craig je podivným způsobem spojen s kamarádem Suzeina bratra Jakea. Duch je přesvědčen o tom, že on nebyl tím, kdo měl zemřít, měl to být Neil, kamarád Jakea.

Nelze zde říct, že chování ducha je motivováno pomstou, spíše je to touha nastolit řád a spravedlnost, obojí bylo podle ducha značně narušeno. Suze se snaží Neila za každou cenu zachránit a rozmluvit duchovi jeho úmysly, což vede pouze k tomu, že je Craig málem zabije oba dva.

U Suze je patrný posun v myšlení a v jejím přístupu k funkci mediátora. Snaží se většinu věcí vyřešit domluvou a k násilí se uchyluje až v nejzazším možném případě. Není tomu jinak ani v případě Craiga, pomocí vhodně zvolených slov ho přesvědčí, aby svou touhu po spravedlnosti opustil a raději vstoupil do světla, které ho přenese do lepšího světa, někam, kde se mu bude lépe existovat.

²² CABOT, Meg. *Temná je noc: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2005. ISBN 80-242-1396-6., str. 132

6.6 Čtvrtý rozměr lásky (*The Mediator - Twilight, 2005*)

Zatímco v předešlých dílech série byly činy duchů motivovány spíše negativně, v následující knize je motivace kladná. Do popředí se po pěti příbězích konečně dostává postava ducha Jesseho, který se v knihách objevuje už od samého začátku.

Hlavním záměrem hrdinky je překazit plány Paula Slatera a nedovolit mu, aby se Jesseho zbavil. Z tohoto důvodu je nucena naučit se cestovat v čase a vrátit se zpět do roku 1850, do doby, kdy se Diego a Maria rozhodli ukončit Jesseho život.

"Paul didn't have anything of Jesse's that could bring him back to that horrible night when Jesse had died. I was almost sure of it. Jesse had been murdered and his body never found—until recently, that is.

His own family had believed he'd run away to escape an unwanted marriage. What could Paul possibly have of Jesse's that could help him get back to the day leading up to his death? Nothing. Because the only things that still existed from that time were a miniature portrait of Jesse—which I kept safe at home—and some letters he'd written to his fiancée. But those were on display at the Carmel Historical Society museum.

*There was nothing of Jesse's that Paul could possibly have that he could use to hurt him. Or rather, to save him. Nothing. Jesse was safe. Which meant that I was safe.*²³

Před Susannah stojí v minulosti nelehký úkol, nesmí se nechat chytit a nesmí dovolit Paulovi, aby Jesseho odstranil, protože by to znamenalo, že se už nikdy nesetkají. Můžeme tedy říct, že sám duch je pro Susannah největší motivací.

²³ CABOT, Meg. *Čtvrtý rozměr lásky: mediátor 6*. V Praze: Knižní klub, 2006. ISBN 80-242-1769-4., str. 40

Závěr

Meg Cabot píše převážně literaturu pro dospívající dívky. Její příběhy jsou plné romantiky a můžeme v nich najít i množství nadpřirozených prvků. Motivem ducha se Meg Cabot, stejně jako mnoho dalších světových autorů, inspirovala z prostředí gotického románu, který má své kořeny v anglické literatuře období romantismu a preromantismu. Duchové v Cabotiných příbězích mají různé role. Někteří přinášejí ponaučení, druzí jsou hnáni svou touhou po pomstě.

V gotickém románu bylo pravidlem, že duchové vystupovali jako záporné postavy, které toužily odvrátit křivdu, která jim byla způsobena. V sérii Meg Cabot *Mediátor* nejsou pohnutky duchů zcela jednoznačné, hlavní hrdinka musí vynaložit veškeré úsilí, aby jejich pohnutky odhalila.

Susannah neřeší jenom často nesmyslné roztržky s duchy. Sama hrdinka se stala obětí kruté události, kdy ji nešťastná náhoda připravila o otce. Osud k ní nebyl příliš shovívavý a Suze se podvědomě cítí kvůli smrti otce ukřivděně. Jako by nebyla jedna smrt jejího blízkého dost, po nastěhování do nového domu se setkává s duchem Jesseho, jehož smrt si bere k srdci ještě víc. I přesto, že Jesse zemřel již před několika staletími, smíření s jeho skolem zabere Suze mnohem víc času než smíření se s úmrtím jejího otce.

Svého otce pomstít nemůže, protože k jeho záhubě nepřispěl nikdo druhý, ani nic, co by zdaleka připomínalo zásah nějakého nadpřirozeného vlivu. To neplatí v případě Jesseho, kdy Suze s jeho vrahy svede souboj na život a na smrt. Pomsta, kterou Suze vykoná, jí pomůže srovnat se skolem dvou osob, které jsou pro ni velmi důležité.

Navzdory faktu, že Susannah funguje jako mediátor po nějakou dobu, setkání s každým duchem ji dokáže vyvést z konceptu. Příběhy jsou postaveny na konfliktu dobra a zla, kdy dobro představuje hlavní hrdinka a zlo představují někteří duchové, kteří usilují buď o její život, nebo o život lidí, které zná. Právě rozlišení dobra a zla je tradiční pojetí literárního žánru gotického románu, kde dobro vždy zvítězí nad zlem a spravedlnosti je učiněno za dost. Na duchy je často pohlíženo jako na něco negativního, na něco, čeho bychom se měli bát. Série *Mediátor* dokazuje, že strašidla nemusí mít za úkol lidi pouze děsit, ale mohou jim pomoci najít správný směr pro život či je nasměrovat na správnou cestu, která může vést k odhalení křivdy, která byla na zemřelých za jejich života spáchána.

Jak již bylo zmíněno v předešlých kapitolách, Susannah se hodně často cítí osamělá, což byla zřejmě jedna z prvotních příčin, proč se začala s duchy setkávat, proč s nimi začala komunikovat. Rozlišení duchů na dobré a zlé má kladný vliv na její pojetí reality. V minulosti byla zvyklá se s duchy potýkat svým dosti svérázným přístupem, po přestěhování zjišťuje, že život není černobílý a musí v něm učinit ústupky skutečnostem, které jsou daleko důležitější než vyhnání všech strašidel, které ji od smrti otce pronásledují.

Použitá literatura

Seznam literatury

CABOT, Meg. *Krajina plná stínů: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1137-8.

CABOT, Meg. *Devátá stezka: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1160-2.

CABOT, Meg. *Andělé smrti: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2004. ISBN 80-242-1350-8.

CABOT, Meg. *Temná je noc: mediátor*. V Praze: Knižní klub, 2005. ISBN 80-242-1396-6.

CABOT, Meg. *V pasti: mediátor 5*. V Praze: Knižní klub, 2006. ISBN 80-242-1677-9.

CABOT, Meg. *Čtvrtý rozměr lásky: mediátor 6*. V Praze: Knižní klub, 2006. ISBN 80-242-1769-4.

STRÍBRNÝ, Zdeněk. *Dějiny anglické literatury*. Praha: Academia, 1987. ISBN 21-030-87/01

HRBATA, Zdeněk a Martin PROCHÁZKA. *Romantismus a romantismy: pojmy, proudy, kontexty*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-1060-4.

SURÁKOVÁ, Markéta. Děti z rozvedených rodin a jejich vztahy s nevlastními sourozenci a nevlastními rodiči. Brno, 2012. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí práce PhDr. Denisa Denglerová, Ph.D.

Internetové zdroje

Meg Cabot Biography. *Notable Biographies* [online]. Advameg, Inc. Dostupné z: <http://www.notablebiographies.com/news/A-Ca/Cabot-Meg.html>

R.L. Stine Biography. *The Biography.com website* [online]. A&E Television Networks. Dostupné z: <http://www.biography.com/people/rl-stine-20945371>

Příběh o zjevení ducha paní Vealové. *Databáze knih.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/povidky/strasidla-duchove-spol-61239/pribeh-o-zjeveni-ducha-pani-vealove-13911>

Pruhovaná truhlice. *Databáze knih.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.databazeknih.cz/povidky/strasidla-duchove-spol-61239/pruhovana-truhlice-13915>